

Verslag marktconsultatie

Project Tunnelrenovaties Zuid-Holland (PTZ)

*Contractportfolio 2: Renovatie en meerjarig onderhoud van de
Drechtunnel 31186549 en herhalingsopdracht*

Colofon

Uitgegeven door	Rijkswaterstaat GPO, project PTZ
Informatie	Willemijn de Wal
E-mail	secretariaatPTZ@rws.nl
Datum	19 december 2024
Versie	0.1
Status	Definitief

Inhoud

1	INLEIDING.....	4
2	SAMENVATTING VAN DE DOORLOPEN PROCEDURE EN VERVOLG.....	5
2.1.	MARKTCONSULTATIE	5
2.2.	VERVOLG MARKTCONSULTATIE	5
3.	VERSLAG PLENAIRE SESSIE	6
3.1	PLENAIRE PRESENTATIE	6
3.2	VRAGEN EN ANTWOORDEN.....	6
4.	VERSLAG BREAK-OUT SESSIES	7
4.1	BREAK-OUT SESSIE BPKV EN TRECHTERING.....	7
4.2	BREAK-OUT SESSIE UITVOERINGSPLANNING	9
4.3.	BREAK-OUT SESSIE MARKTKRAMEN	12
5	DEELNEMENDE BEDRIJVEN	14

1 Inleiding

Rijkswaterstaat heeft op 9 december 2024 een marktconsultatie gehouden voor het Project Tunnelrenovaties Zuid-Holland (PTZ), contractportfolio 2: Renovatie en meerjarig onderhoud van de Drechtunnel met herhalingsopdracht Sijtwendetunnel. Het doel van deze consultatie was de markt te informeren over de PTZ-aanbesteding die voorbereid wordt (proces, aanpak en belangrijkste contractuele uitgangspunten) en op een aantal onderwerpen de markt om reflectie op de beoogde koers te vragen.

Hoofdstuk 2 van dit document geeft een beknopte beschrijving van de procedure van de marktconsultatie. In hoofdstuk 3 en 4 zijn de verslagen van de plenaire sessie en de break-out sessies van de marktconsultatie opgenomen. Het verslag bevat de belangrijkste bevindingen zoals deze door Rijkswaterstaat zijn verwoord.

Dit verslag wordt openbaar gemaakt door middel van publicatie op het aanbestedingsplatform TenderNed. Wij vertrouwen erop dat dit verslag u een duidelijk inzicht geeft in de resultaten van de marktconsultatie.

2 Samenvatting van de doorlopen procedure en vervolg

2.1. Marktconsultatie

De marktconsultatie bestond uit een fysieke bijeenkomst van een dagdeel en was opgebouwd uit 2 delen.

Deel 1: Plenaire presentatie en vragen

De marktconsultatie omvatte een plenair gedeelte waarin informatie werd verstrekt over het project, gevolgd door de mogelijkheid voor deelnemende partijen om vragen te stellen. De presentatie van het plenaire gedeelte is samen met dit verslag gepubliceerd op TenderNed.

Deel 2: Consultatiegesprekken in break-out sessies

Het tweede deel van de consultatie bestond uit break-out sessies, waarbij drie thema's zijn geconsulteerd:

- a) BKPV en trechtering
- b) Uitvoeringsplanning
- c) Marktkraampjes met de onderwerpen Prijsstrategie & herhalingsopdracht, Duurzaamheid, 3D model en Meerjarig onderhoud

De verslaglegging van deze break-out sessies is opgenomen in hoofdstuk 4.

2.2. Vervolg marktconsultatie

Rijkswaterstaat heeft vanuit de marktconsultatie nuttige inzichten verkregen die het projectteam kan gebruiken bij het afronden van de contractvoorbereiding voor dit portfolio.

3. Verslag plenaire sessie

3.1 Plenaire Presentatie

De plenaire presentatie die is gegeven is bijgevoegd bij dit verslag als bijlage.

Tunnelopgave

Portfoliomanager Maarten Reinking licht de tunnelwerf toe. Het doel is om 16 tunnels voor 2036 te renoveren; door opdrachten te bundelen, repeteren in portfolio's en leren binnen projecten en over de projecten heen. De aanpak van projecten volgen de pijlers van de 5 V's: vakmanschap, veiligheid, voorspelbaarheid, vereenvoudigen en verduurzaming.

Kennismaking Portfolio 2 PTZ

Projectmanager Rik Sonneveldt presenteert het IPM-team en licht de 5V's toe in het project. Hij bespreekt ook:

- Het zwaartepunt van de slots in 2029 en 2030 met TTI, 3B en een stevig civieltechnisch/bouwkundig component;
- De beoogde herhaalopdracht is de Sijtwendetunnel;
- De ombouwstrategie is vergelijkbaar met de aanpak van de Noordtunnel (parallel ombouwen).

Opgave en technische uitdagingen

Technisch manager Stef Voermans licht belangrijke uitgangspunten toe en bespreekt vervolgens de technische scope van de opdracht.

Kim Stelleman licht omgevingsmanagement toe en benadrukt het belang van het betrekken van de omgeving. Vervolgens bespreekt zij de scope van het omgevingsmanagement.

Stef Voermans licht de uitgangspunten en scope van instandhouding en onderhoud toe.

Contract Drechttunnel en herhalingsopdrachten

Contractmanager Willemijn de Wal licht de fases van het contract toe en bespreekt:

- Er is een overkoepelende PTZ inkoopstrategie waarbinnen er accentverschillen kunnen zijn tussen portfolio 1 en 2 vanwege de aard van de opdracht en leereffecten;
- Er is een koppeling tussen afronding van de doorgrondingsfase van de Drechttunnel en de start van de onderhandelingsprocedure van de Sijtwendetunnel;
- De planning van de aanbesteding is toegelicht.
- Het voornemen is om een trechteringsproduct te hanteren om het aantal marktpartijen dat deelneemt aan dialoofase 2 te beperken;
- De inrichting van het prijselement in de aanbesteding en het prijsvormingsproces na gunning is vergelijkbaar met die van portfolio 1 van PTZ.

3.2 Vragen en antwoorden

Er zijn geen vragen tijdens of na de presentatie gesteld.

4. Verslag break-out sessies

4.1 Break-out sessie BPKV en trechtering

4.1.1 Doel en opzet

Tijdens de break-out sessie 'BPKV en trechtering' heeft Rijkswaterstaat toegelicht wat de huidige denkrichting qua BPKV-criteria is en wat er met de criteria beoogd wordt. De presentatie van de toelichting is als bijlage opgenomen bij dit marktconsultatieverslag. Doel van de sessie was om hierover in gesprek te gaan, zodat Rijkswaterstaat de uitvraag kan aanscherpen tot een uitvraag die passend is bij de opgave en waarop marktpartijen kunnen en willen inschrijven. De uitkomsten van dit gesprek zijn hieronder opgenomen.

4.1.2 Verslag

Criterium overstijgende punten

- De criteria zijn aansprekend, helder en logisch.
- Over het aantal uit te vragen criteria zijn de meningen verdeeld.
 - een uitvraag met drie BPKV-criteria hoeft niet per se te zorgen voor meer onderscheidendheid op kwaliteit. Het kan ook een nivellerend effect hebben. Maar, drie criteria zorgt er wel voor dat er drie mogelijkheden zijn om je te onderscheiden van de concurrenten.
 - Let er op dat drie criteria uitvragen betekent dat er meer tenderinspanning wordt gevraagd; gezien de krapte op de markt is dat niet wenselijk.
- Partijen missen een BPKV-criterium dat toeziet op life cycle denken en meerjarig onderhoud: via BPKV zouden partijen uitgedaagd kunnen worden om onderhoudsarm te renoveren en om invulling te geven aan de wens van RWS om in de toekomst alleen nog maar microrenovaties uit te voeren.
- Partijen willen graag uitgedaagd worden om ook tijdens de MJO periode verder te blijven optimaliseren.
- Vanuit de LCC gedachte en MJO: denk na of je duurzaamheid (circulariteit) daar ook in wilt meenemen. Ook sturing op minder hinder / minder niet-beschikbaarheid tijdens de MJO periode zou via BPKV gestimuleerd kunnen worden.
- Mocht duurzaamheid toch een plek krijgen in de aanbesteding, richt je dan op duurzaamheid van de gerenoveerde tunnel en niet op duurzaamheid van de oude tunnel (hergebruik).
- Mocht duurzaamheid geen plek krijgen in de aanbesteding, bouw dan in het contract incentives in zodat duurzaamheid gedurende de volledige looptijd van het contract de aandacht krijgt die het verdient. Zonder financiële reservering vanuit RWS komt dit onderwerp tijdens de uitvoering en het MJO onvoldoende op de agenda.
- Er is een enorme krapte op de arbeidsmarkt, kan de tenderinspanning niet verder worden beperkt? Door bijvoorbeeld een kortere aanbesteding, of door met alle partijen die zich aanmelden meteen de dialoog aan te gaan. En door prijs niet direct te laten meewegen bij de gunning en meer onzekerheid te accepteren tijdens de doorgrondingsfase. Over dit punt is vervolgens een gesprek geweest. Vanuit de break-out trekkers van RWS is aangegeven dat er binnen RWS weinig draagvlak is om prijs niet (direct) mee laten wegen bij gunning.
- Er zijn positieve signalen ontvangen dat er met de criteria gezocht wordt naar specifieke onderscheidendheid voor de Drechtunnel. En dat er gezocht wordt naar onderscheidendheid op het gebied van inhoudelijke criteria.

Robuuste aanpak ombouwslots

- De doorgrondingsfase is bedoeld om onzekerheden verder uit te diepen en om vervolgens tot een passende uitvoeringsaanpak met bijbehorende vaste prijs voor deze onderdelen te komen. Aanwezigen vragen zich af in hoeverre tijdens de aanbesteding al maatregelen aangeboden kunnen worden die standhouden gedurende de doorgrondingsfase. Bovendien zien ze raakvlakken tussen het vaste en het variabele deel van de scope. Dit maakt dat het voor de markt

moeilijk, maar niet onmogelijk is, om al bij inschrijving zekerheid te bieden over technische oplossingen.

- Een dergelijke uitvraag lijkt zich meer te lenen voor een kansenplan (dan wel risicoplan), waarbij inschrijvers gevraagd wordt optimalisaties ten opzichte van (dan wel risico's van) het ombouwplan aan te geven. Inschrijvers wordt dan gevraagd met de inzichten en uitgangspunten die gelden op het moment van inschrijving aan te geven op welke onderdelen het ombouwplan robuuster gemaakt kan worden.

Het is daarbij wel noodzakelijk dat RWS een duidelijk vertrekpunt voor het plan meegeeft in de vorm van de uitgangspunten die zij zelf gehanteerd heeft bij het opstellen van het ombouwplan.

De criteria "Robuuste aanpak ombouwslots" en "Onzekerheden variabel deel minimaliseren gedurende doorgrondingsfase" hebben raakvlakken met elkaar. Dat is op zich niet erg, maar vraagt wel dat RWS in de uitvraag zeer duidelijke spelregels meegeeft, zodat helder wordt wat wel en niet de scope van de plannen hoort.

Onzekerheden variabel deel minimaliseren gedurende doorgrondingsfase

- Er leek nog wat onduidelijkheid te zijn over het criterium, dit omdat niet alle partijen op de hoogte zijn van de prijsvormingsstrategie (indeling van de scope in vast af te prijzen, verrekenbaar en variabel af te prijzen).
- Het is niet de bedoeling om partijen gedurende de aanbesteding uit te dagen om in te schrijven met een zo klein mogelijke bandbreedte op de variabele posten. RWS is daarentegen op zoek naar maatregelen die ervoor zorgen dat de bandbreedtes aan het einde van de doorgrondingsfase via een beheerst proces tot nul gereduceerd zijn.
- Huidige insteek van RWS is om inschrijvers zelf in het plan aan te laten geven waar zij de grootste spreiding zien en van daaruit passende maatregelen aan te laten bieden. Er is discussie geweest over hoe aanbesteder onzekerheden die verschillende partijen aanbieden beoordeelt. Welke onzekerheid is belangrijker en welke maatregel om een onzekerheid weg te nemen is beter? Het beoordelingskader op dit vlak dient goed te worden uitgedacht.
- Er is de suggestie gedaan om de grootste onzekerheden al in de uitvraag mee te geven (en eventueel nog aan te laten vullen door 1 of 2 door de inschrijver nog toe te voegen onzekerheden). Maar er was ook een tegengeluid dat dit de onderscheidendheid van partijen kan beperken.
- RWS dient in dit uitvraag van dit plan duidelijk aan te geven of zij enkel op zoek is naar maatregelen om zekerheid over de prijs te krijgen aan het einde van de doorgrondingsfase of dat het ook gaat om het reduceren van onzekerheden in tijd (of hoort dat laatste bij het plan robuuste aanpak ombouwslots?).

Testen en inzet testomgeving

- Een gedegen testproces is een essentiële voorwaarde voor een geslaagde renovatie. Portfolio 2 is daarom voornemens om in navolging van portfolio 1 (Noordtunnel) dit criterium uit te vragen. Belangrijkste besprekingspunt was daarom de vraag 1) of dit wenselijk is in het kader van een gelijk speelveld voor partijen die niet deelgenomen hebben aan de aanbesteding van de Noordtunnel en 2) of het criterium meer tunnelspecifiek uitgevraagd zou kunnen worden.
- Partijen zien geen bezwaren om het criterium op identieke wijze als bij de Noordtunnel uit te vragen op voorwaarde dat RWS zorg draagt dat de gegadigden die niet deelgenomen hebben aan de Noordtunnel snel op vlieghoogte worden gebracht bij de start van de aanbesteding van de Drechtunnel. Het mag voor hen geen achterstand opleveren dat zij nog niet de kans gehad hebben om in dialooggesprekken en specialistische overleggen de zorgen van RWS boven water te krijgen. Deel als RWS pro-actief je zorgen en je wensen, zodat alle gegadigden een gelijk startpunt hebben.
- Dit criterium meer tunnelspecifiek uitvragen, achten aanwezigen niet haalbaar. De testaanpak is een generiek proces.
- Aanwezigen noemen de koppeling van testen met het meerjarig onderhoud wel nog als een mogelijkheid om de uitvraag net wat anders te framen dan bij portfolio 1.

Trechteringproduct

- Het plan 'Robuuste aanpak ombouwslots' lijkt zich te lenen voor een trechteringproduct.
- Geef duidelijk aan op welke informatie het trechteringproduct wel en niet gebaseerd dient te zijn, zodat de tenderinspanning beperkt kan blijven.
- Voor een goed trechteringproduct is het noodzakelijk dat er ten minste 1 gesprek met RWS gevoerd kan worden. Doel van dat gesprek is het goed doorgronden van de uitvraag enerzijds, maar anderzijds ook om als gegadigde behoeft te worden voor eventuele verkeerde afslagen in het trechteringproduct.
- In een trechteringproduct wordt gegadigden niet gevraagd om al concrete maatregelen aan te bieden, maar om een tweetal passende oplossingsrichtingen uit te denken. Aanwezigen vragen zich af hoe deze oplossingsrichtingen goed beoordeeld kunnen worden.

4.2 Break-out sessie Uitvoeringsplanning

4.1.1 Doel en opzet

Tijdens de break-out sessie 'Uitvoeringsplanning' heeft het projectteam toegelicht wat er met de criteria beoogd wordt. De presentatie van deze break-out sessie is als bijlage opgenomen bij dit marktconsultatieverslag. Doel van de sessie was om hierover in gesprek te gaan, zodat Rijkswaterstaat de uitvraag kan aanscherpen tot een uitvraag die passend is bij de opgave en waarop marktpartijen kunnen en willen inschrijven. De uitkomsten van dit gesprek zijn hieronder opgenomen.

4.1.2 Verslag

De projectplanning wordt toegelicht door het projectteam. Naar aanleiding van de toelichting zijn vragen gesteld waarvan de beantwoording hieronder is opgenomen.

Vraag 1:

Wat houdt de start van de aanbesteding in mei 2025 in?

Antwoord:

Begin mei is de publicatie van de leidraad en wordt het loket geopend zodat partijen zich kunnen aanmelden.

Vraag 2:

Is er een orgaan die een overkoepelend besluit neemt over de verkeershinder tussen verschillende projecten?

Antwoord:

Jazeker, daarom denken wij hier nu alvast over na.

Vraag 3:

Hoe wordt het spanningsveld tussen bedrijfseconomische belangen, belangen van medewerkers en belangen van de omgeving en veiligheid getrechterd door de opdrachtgever?

Antwoord:

De opdrachtgever kiest niet 1 uiterste maar zal dit balanceren. Een deel zal vooraf worden meegegeven en een deel zal in de doorgrondingsfase verder worden uitgezocht. Veiligheid is een randvoorwaarde.

Vraag 4:

Gaat dit (dit= nog te bepalen onderdeel "nood-/hulpdiensten in de werkbuis") over hulpdiensten die in de tunnel moeten zijn of die van de tunnel gebruik moeten maken om op hun bestemming aan te komen?

Antwoord:

Dit laatste

Vraag 5:

RWS geeft aan dat de scope vast staat maar hoe ga je om met onverwachte scope?

Antwoord:

Dit zal ongetwijfeld gebeuren. Er is een wens om dit te minimaliseren maar we doen op dit moment geen uitspraak over hoe we dat regelen. Is hier een suggestie die je in deze fase mee zou willen geven?

Reactie marktpartijen:

Ik zou ruim zoeken met zoekvensters om jezelf niet helemaal klem te zetten.

Vraag 6:

Hoe zit het met slots? Hoeveel grip heb je op het toekennen van slots?

Antwoord:

RWS gaat voorschrijven hoelang de slots er maximaal uit mogen zien. De zoekvensters zijn gereserveerd. Tijdens de aanbesteding zullen zoekvensters en eisen bekend zijn. Tijdens de doorgrondingsfase moet de definitieve slotplanning in overleg worden bepaald.

Vraag 7:

Hebben jullie nagedacht over de vorm van de slots? Van knooppunt tot knooppunt? Vanaf laatste afrit?

Antwoord:

Er zijn geen voor de hand liggende omrijroutes. Wij hebben hier nog niet helemaal antwoord op.

Vraag 8:

Is civiel doorslaggevend in de bepaling van de slots?

Antwoord:

Ja.

Vraag 9:

Hoe zit het met de onderzoeken?

Antwoord:

De onderzoeken worden meegegeven. Er wordt nog een onderzoek naar brandwerende bekleding gedaan door RWS zodat hier meer duidelijkheid over kan worden gegeven.

Vraag 10:

De opdrachtgever heeft heel veel voor het openstellen voorbereid maar de verantwoordelijkheid ligt bij de opdrachtnemer. Hoe zit dit?

Antwoord:

RWS is nu al in overleg met Bevoegd Gezag. Als het geen wezenlijke wijziging is moeten we samen bepalen hoe we tot openstelling komen. In welke mate moet dit voor jou al helder zijn bij de aanbesteding?

Reactie marktpartijen:

Redelijk helder. In fase 2 moet je bijna al een tussentijdse openstelling hebben.

Vraag 11:

In hoeverre wordt het plan van de aannemer uitgevoerd?

Antwoord:

In de doorgrondingsfase kan een weekend waarin je asfalteert veranderen (dat wordt dan bv. een weekend later). Maar in principe willen we jullie plan uitvoeren.

Vragen aan marktpartijen

Vraag 1:

Welke extra informatie heeft u tijdens de aanbesteding nodig om een goede inschrijving te kunnen doen?

Antwoorden:

- Meer helderheid over scope/kaders/slots;
- Meer informatie over het risicodossier (in relatie tot de planning);
- Meer informatie over het onderzoek naar toeritten zonder constructieve vloer;

- Meer helderheid over hoe de afsluitingen beoordeeld worden door de opdrachtgever.
- Onderbouwing vanuit RWS hoe vensters en eisen aan slots zijn bedacht;
- Wanneer en hoe worden beslissingen in corridor genomen? Als we inschrijving starten moeten de zoekvensters helder zijn;
- Meer informatie over de procesafspraken in de doorgrondingsfasen. Wie doet wat?;
- Inzicht in de staat van de huidige installaties;
- Wat zijn eisen voor de verkeerscentrale tijdens de ombouwfase?

Vraag 2:

Wat is voor u van belang om tot een succesvolle uitvoering van het Werk te komen?

Antwoorden:

- Langdurige slots want met veel weekendsluitingen kan je niet zo veel omdat je veel tijd kwijt bent aan op- en afbouwen. Er zit ook een risico in het iedere keer opnieuw openstellen;
- Correcte areaalinformatie;

Vraag 3:

Wat wil je verder nog aan ons kwijt?

Antwoorden:

- We willen graag het risicodossier ontvangen bij de documenten van de aanbesteding
- Er is een zorg over de vergroting van het bluswaterreservoir want
 1. Het is een issue bij de Heinenoord met tijdelijk extra bluswaterreservoir
 2. Dit kan effect hebben op de afsluiting van de gehele tunnel

4.3. Break-out sessie Marktkramen

4.3.1 Doel en opzet

Doel van de marktkramen was om de mogelijkheid te geven vragen te stellen over een aantal integrale contractuele onderwerpen, enerzijds om meer informatie te krijgen, anderzijds zodat Rijkswaterstaat de uitvraag kan aanscherpen tot een uitvraag die passend is bij de opgave.

4.3.2 Verslag marktkraam Prijsstrategie & herhalingsopdracht

Bij de marktkraam "Prijsstrategie & herhalingsopdracht" zijn door de markt een aantal gesprekken gevoerd. Overwegingen die daarin door de markt aan RWS zijn meegegeven zijn:

- Zorg voor integraliteit in het contract tussen de scope, de uitgangspunten en een eventueel plafondbedrag en inschrijving met bandbreedte;
- Wijzigingen in fase 1 kunnen leiden tot een bijstelling van het plafondbedrag;
- Hanteer eenduidige uitgangspunten ten aanzien van de inschrijving / creëer een gelijk speelveld voor inschrijvende partijen. Bijvoorbeeld ten aanzien van ombouwplan/slots;
- Raakvlak met break-out sessies: mogelijkheden om aanbesteding korter te maken en meer op kwaliteit te gunnen zodat prijsvorming en doorgronding eerder kan starten?

4.3.2 Verslag marktkraam Duurzaamheid

Bij de marktkraam Duurzaamheid heeft het projectteam de duurzaamheidsambities en enkele maatregelen gepresenteerd die we willen toepassen bij de Drechtunnel. De reacties van marktpartijen waren;

- Deelnemers reageerden positief op het plan om emissieloos materieel in te zetten, mits de opdrachtgever vooraf zorgt dat er voldoende capaciteit beschikbaar is;
- Het idee van een take-back-contractvorm werd als een interessant initiatief beschouwd, hoewel meerdere deelnemers hier uitdagingen bij zagen. Zij wezen onder andere op;
 - de complexiteit van het vooraf vaststellen van de financiële waarde van installaties die ver in de toekomst liggen;
 - het hergebruikpotentieel in een markt met dynamische prijzen en snelle technische ontwikkelingen.
- Er werd als kans de koppeling van MJO in relatie tot duurzaamheid genoemd;
- Er werd ook gesproken over het gebruik van alternatieve materialen die momenteel nog niet zijn gevalideerd, maar die waarschijnlijk wel gevalideerd zullen zijn bij de start van de realisatiefase. De vraag was dan hoe je zulke kansen aan de voorkant mee kan nemen in de aanbesteding.

4.3.2 Verslag marktkraam 3D model

Het 3D coördinatiemodel van de bestaande situatie van de Drechtunnel is gepresenteerd aan de marktpartijen tijdens de marktconsultatie. Er was veel interesse in dit model, omdat het helpt bij het begrijpen van de asset als aanvulling op de areaalgegevens. Daarnaast kan het goed gebruikt worden voor prijsvorming tijdens de aanbesteding en bij de voorbereiding van de renovatie. Potentiële opdrachtnemers stelden voor om duidelijk het doel van het model te beschrijven en per projectfase verwachtingen te specificeren.

4.3.2 Verslag marktkraam Meerjarig onderhoud

Ten behoeve van de nadere invulling van MJO zijn de volgende overwegingen vanuit de markt meegegeven:

- De markt ziet kansen om assetmanagement te professionaliseren, wat goed aansluit bij de micro-renovaties die in de toekomst gewenst zijn. De

markt lijkt nu niet uitgedaagd te worden om daar slimme dingen voor aan te bieden. Nu lijkt RWS aan te sturen op een goede tunnelrenovatie en daarna terug te vallen op gestandaardiseerde activiteiten uit het prestatiecontract. Het nieuwe Basis OnderhoudsContract (BOC), die beschikbaar is in het contractenbuffet van RWS, heeft een brede scope voor de markt. Het zou goed zijn daar elementen uit over te nemen.

- Wie is eigenaar van en verantwoordelijk voor het assetmanagement? De markt wil meer en anders informatie verzamelen zodat het tunnelbeheer mogelijk effectiever kan en tot minder SLOT's leidt. Maar RWS lijkt in de aanbesteding te focussen op de renovatie en dan verandert er in de opzet van tunnelbeheer weinig.
- Wat wordt contractueel geregeld voor de periode tussen ingebruikname van de installaties en het moment dat het meerjarige onderhoud start.
Antwoord: de markt dient op basis van zijn renovatiewerkzaamheden de instandhoudingsplannen te actualiseren en aan te vullen.

5 Deelnemende bedrijven

Onderstaande partijen zijn aanwezig geweest bij de marktconsultatie en hebben een bijdrage geleverd aan deze marktconsultatie. Rijkswaterstaat dankt alle deelnemers hartelijk voor hun deelname en inspanningen.

- ABB
- Arcadis Nederland
- Ballast Nedam
- Batenburg
- Besix
- Boskalis
- Count & Cooper
- Croonwolter&Dros
- Dura Vermeer Infra
- Equans
- Faam
- Fyccus
- Heijmans Infra
- ICT Netherlands
- Mobilis
- Mourik
- Soltegro
- Spie Nederland
- Vialis
- Yunex Traffic